

Leischu neatlahti sawu d'simteni? Bil dauds Wahzeeschu
ut Italeeschu naw Deenwidus-Amerikä?! Bil Frantschu
naw Jaun-Orleanä?! — Wisti wini atlahtjuschi sawas
d'simtenes, nepatejzgas un, warbuht, kartsi mihletas un
aisgahjuschi us zitureeni meklet sawu laimi. Katsas tautas
aisgahjeem buhs sawi zehloni, kurus isdibina wesela lite-
ratura par aisgahjeem un mehgina norahdit, lapebz kats
aisgahjis. Usmetuschi ažis ut leelatu tauto kustibam ahypuf
muhsu masas d'shwes, mumus aiseefchana parahdas zitā
gaismā, nepaleek weena pati, bet faistas lopā ar zitam,
paleek falks newis brihnischigs, bet likumigs, issfaidrojams
un apzerams.

Ja sahds praftu, lai isslaidro winam ihsos wahrdos wisu lustib, tad tahds pagehrejums buhtu atsfilstams par pahraf leelu. Kas lai mums pasala tahdu leefmu wahrdi, las aptiver wisu un isslaidro wisu? Tahdam atbildes dewejam wajadsetu buht wai nu pahreelu gudram, wai pahrgalvim, las nepraschanas deht zehrt ar zirwi taisni, neisschirkards ne labo, ne krelso, neapsinadamees, tur ir mehrkets wina zirteens. Tahdu jautajumu, las apnem wisu muhsu sabeiendrisslo dshwi us semem, wisu plaschi isskaifto lauzineelu dshwi daschaddos Baltijas saltos, jautajumu, las aishnem wairak desmit gadus demataja zilwela prahtu, lai sahds ar burwja mahjeemu padaritu slaidru un saprotamu! Jo fareschgitals preelschmets, jo plaschals winsch laila un telpa, jo gruhtak tilt pee galiga spreeduma un pareisa jehguma. Tur wajadsetu mahzita vibra, las ar finatinsseem libdelleem apstrahda sawahktos datus, las isschirk faltus, nosher wina pateeso noslumi un, wisu aptnehris ar vrahntseelo azi moek otrast vereiso uehloni firs

... un parahdibai un isslahsit winas wehsturigo gaitu. Statistiku un wehsturi, pascha nowehrojumu, jitu domas wajaga salopot, lai parahdibas saistitos dñshwā tehlojumā, weena vitu apgaismotu, parahditos ne gadijumā, bet sawā ihstenā bubschanā. Schahds wehsturisls pehtijums malkā gadeem puhsu un upuru. Kad mehs winu sagaidisim?

Mehs waretu usstahdit daschus jautajumus par pa-
rahdibam muhsu dñshwē, kas isvilsti ro nowehrojumeem.
Kapehz ibsti aiseeschana parahdijas gadus diwodesmit,
trihsdesmit atpalat? Kas bija par laitu muhsu dñshwē,
kas neša taħbu jaunu, fimteem gadu nedfideetu fabeedrisku
lustibu Valtijas dñshwē?

Te nu buhtu jaeewehero ta laika jaunee likumi, jaunās teesības semneekem; jaeewehero wišpahrigōs wilzeenōs ta laika apstahki un leelakas zilwelku dafaks domas un zenteeni. Buhtu ja-apshīmē, laħdu eespaidu atstahja Kree-wījas reformas fainmeezīſta dīshwē us Baltiju, kā pro-winzi; buhtu jamehgina zif negiz apswehrt, laħds swars bija teem jauninajumeem Kreewījas dīshwē wišpahri un Baltijas sewiščki.

Tahlat mums buhtu jaisschir wairak strahwas schajā luslibā, kuras atdalitas zaur laiku un zehlusschās zaur ihpascheem apstahkleem. Wispirms aissgahjejj pluhda us kaimīnu gubernam: no Kursemes us Kauau, no Widsemes us Witebskas un Pleslawas gubernam. Wehlal wini aissnehma tahlatas gubernas: Nowgorodas, Minskas, Mogilewas gubernas, art Deenvidus-Kreewiju un Kaulaju. Te nu zelas jautajums, kapebz aissgahjejj pluhda us tam gubernam, lo wini tur melleja atrast? Ja mehs finam winu mehrki, tad art waram lehtak noteikt, kas winus wilinaja waj speeda ihsti usnemt tabdu gaitu.

Pehdigj wehl japeesihme par aiseeschanam us Rigu. Kapehz tagad aifgahjejj nebodas wairis ta us nahburgu gubernam, kapehz winu gaita til stripi mainijusies? Kapehz daudzinatas gubernas saudehuschas preefsch aifgahjeja sawin

newards wis par bahrgu atsikt Kibija spreedumu „par galigo sojubismibu un sinatnissas pamatibas truhlumu, turi til noishmigi preelsch wiseem Frantschu ismehrtijumeem Widus-Amerikā“. Te wehl peewenojas fweeschu darbu nesaprotaama ne-eewehrofshana. Tas jau parahdās pee pastohwigas afgreeshandas pee Darijas un Utratis linijam, lamehr Anglijā un Amerika zeeschi turas pee reis par labi atsichtas Nikaraguas linijas. Wajadseja isnahst sluhmei, lab bija jaismehlas lahma linija preelsch ijsstrahdasanas. Frantschu beedriba tapebz fabrula, ka 1897. gada Janaka longresā netika starp leetpräscheem ismainitas domas un usfslati, bet ka longresam weenigi jaisspreesch par Lesepfa grilbeto, bet sinatnissi un teknissi nepeeteekoschi pamatoto Panamas langoli.

Un tāni apstahīši, ja Frantscheem labjās flīsti, Seem-Amerikas Sweenotām Walstim bija atbalsts, uz turu pāmatojas winu tagadejais išdevīgais labhvollis Widus-Amerikā. Dīrdauns glāmīgais apgalvojums, ja pēc Angļu diplomātiskās un Frantschu tehniskās paspēles Amerikai peerederot swabada rīdzība. Un Eiropa? Vispirms nogaidīsim, ko sasneegs Frantschi vaj winu pēc tēlschi Panamā, kur winein lonzessija, tura, ja sala, sneedsotees lihds 1903. gadam. Lai kam douds neka tur nebūhs. Bet tad valuhločim, vaj aiz Anglijas un Franzijas labdā jaunā nepazetas tā Eiropa, kuras weenoschanās pēc "geografiskās logīas" likumeem ne zaur to netīstu tik loti weizinata, ja zaur mehginajumu, pa leelai datai no Eiropas radītās un usturetās pasaules satīsmes intereses aisslabēt var labu weenai dosai Amerikas.

— 5 —

Gindena zilweks. Berline 1897. qadā usturejās kahds Rastanja, no kura newareja noteikt, waj tas ir behrns waj wihrs. Deesgan dihwaini, ka sinatneeku apgalwojums, ka pee muskulu truhzigas baribas un wahjas attihstibas (atrofijas) ari smadsenes zeesch lihds, pee Rastanjaas israhdas nepateefs, jo wina smadsenes ir neween pilnigi normalas, bet winsch ir pais deesgan mahjits. Winsch dsimis Di-schonā Frānzijā un peedsimis jau fā gindena zilweks. Wina wezaki bija weseli. Wisti diwpadsmiit no mahtes peedsimuschee behrni bija weseli. Defmitā mehnēsi winsch jau staigaja, laikus eemahjās runat un tagad it weegli war nosītaigat 5—6 werstes. Ja Rastanjū iisskāta, tad war domat, ka preekschā stahw gluschi iisskālis zilweks, un kaut gan winam jau 28 gadi, tad winsch tomehr swer tikai 60 mahrzinās. Wina gaemis druzzin pohraks par 4 pehdam, un tahds winsch ir jau no 15. gada. Winjā iisskatas it kā behrns, ja ar winu runā, tad iissekoš. it lā

eewilfschanas spehju? Tahlat: las Rigai un wispahri ilsehtam dewis tahdu atjaunotu peewilfschanas spehku? Waj tad teesham schajā lustibā naw lahda saprotamaenteena un noluuhla? Waj tad teesham aissgahjeju barus adija tikai fauns gadijums?

Ihsūmā sanemti ūchee jautajumi dotu mums galā
habdu iſnahfumū par wiſam fustibam: 1) fustiba uſ ap-
abaleem, bagateem ar brihwu ſemlopibai bogatu ſemi,
as lehtak eeguhſtama maſalōs gabalōs; 2) fustiba uſ —
ilſehtam, tif pat Baltijas, ta Kreevijsas un Amerikas.
Nehginaſim apzerejumu eedalit ta, ta pirmās fustibas ap-
latiſim papreleſchu, tad otrs, lai neſajauktu wiſas kopā.
Iehegumu un ſpreedumu war tiloi faſtabdit jaur pama-
gu falihdſinachanu un iſſchliroſchanu; tāpat ſpreedumam
vajaga buht pamatotam uſ falteem, las nerunā weens
team pretim, neiſnhajna weens to, lo otrs apgalwo.
Breeſch labatas apluhloſchanas buhtu jamet ajs uſ teem
aufchu laikeem, tad fustiba nelahda nebijs manama, lad
otrs Latweetis dſihvoja ſehtā un mahjs, Ilaufija lun-
am un wagaram. —

Rīgas māhības apgabala tautskolu direktoru un inspektoru sapulzes sehschuh protokols.

(Beigas).

II. *Var pagasta foliam.*

1) Weens no tautskolu inspeltoreem sīoja sapulzei, la wina rajonā labrtīga pagasta skolu apmēleschana noteikot tilai no Martina deenas 10. novembra, līdz 10. martam, kā tas noteikts 1819. g. Widsemes semneelu likumu § 516, pahrejā lailā turpīti līdz 16. aprīlim, kad tagad peenemts mahzibas pasneegschau skolās pabeigt, eeweħrojama daka skolēnu atraujoties no skolas apmēleschanas, kas atstājot ioti nelabu eespādu us mahzibu gaitu. Atsīhstot fchahdu parahdību par ioti newehlamu, sapulze nolehma spert fokus, lai obligatorisla (peespeesta) mahziba skolās turpinatos masakais feschus mēhne·schus, t. i. no oktobra līdz aprīlim, kā tas noteikts Widsemes ewangelijuma-luteranu laukskolu instrūzijā, irodāta us 1860. gada 13. novembra Widsemes semneelu likumu pamata no Widsemes laukskolu wirswaldes.

2) Jautajumā par stoleni peenemšchanu pagasta skolās
pehž 10 gadu wezuma fasneegšchanas un Kursemē nereti
pat pehž 13. dījhīwības gada eewehtrojot gruhumus, kas
īszelas mahzību pasneegšchanas stātā aīs ta eemesia, ta slo-
leni daschadā wezumā, naw weenadi sagatawoti un nespēji
mahzības weenadā samehrā usnemt, ta ta wīsa mahzību
pasneegšchanas gaita teek trauzeta, mahzības apgabala su-
rators līka tautskolu inspelioiem preelschā, stingri raudsi-
tees us to, ta likums, kas nosala, ta ar 10 gadeem behr-
neem jaeeslāhījas pagasta skolās, us mata teek ispildits.
No tautskolu inspektoru nowehrojumeem gaischi redsams,
ta wehlā eestahījas pagasta skolās loti laitīga behru-
usnemšchanas spēhījai un wiinu interesei us mahzības preelsch-
meteem. Bes tam taschōs apwidōs skoleneem teek atlautis
eet deewgaldmahzībā pirms 16. dījhīwības gada fasneeg-
šchanas, pirms treschās un nereti pat pirms otrās mahzības
seemas pabeigšchanas, bet pehž ijeeschanas deewgaldmahzībā
skolas apmellešvana wairs netek turpinata, ta ta daschās
pagasta skolās treschīseemeelu gandrihs nemas naw.

3) Sapuljēs wehriba tila greesta ari us to, ta Kursemē wehl arween atkahrtojotees gadijumi, ta skoleni teekot

sasaulti us deewgalmahzibas furseem sfolas laita, pēe lam
preelsch schahdeem furseem nereti isleetojot pat sfolas telpas,
ita la sfolas mahzibu gaita esot japahrtrauz us ilgalu laitu.
Kurators usahinaja tautsfolu inspeltorus par satru schahda
gadijumu winam pasinot.

4) Tautskolu inspektoram aishrabdija, la mahzitaji nereiti nepeesuhtot pagasta skolotajeem skolas gaddis efsosho behrnu faraksius, lapehz skolotajeem ne-esot eespehjams west usraudfibu, Iai likums par obligatorisku (noteistu, peespeesu) skolas apmellechannu tilku pareiss tispildits un wissi behrni skolu apmelletu. Mahzitaji pee tam aibbildinotees ar to, la behrni, kuru wezali nepeederot pee winu draudses, bet tilai tanis d'shwojot, ne-esot wineem finami. Us to tila nolemts ari turpmal greestees pee mahzitajeem pehz mineetem faraksistem, bet finas par tahdu personu behrneem, kuras paga'dam usturas finamas skolas rajona, peeprazi no skolu wezaleem.

5) Tautskolu inspeltori finoja sapulzei, la daschás pagasta skolás pasneedot, weetam par welti, weetam par se-wischku atilihdsibu Wahyu walodas mahjibu, la neobligatorisku (neepespestu) preelschmetu. Schini leetá kuratorz aifrahdijs, la pagasta skolás, eewehe-rojot ihso mahjibas lailu un programas pahrpildschana ar obligatorisleem (noteilteem, lateá finā mahzameem) preelschmeteem, zitu, neobligatorisku preelschmetu pasneegschana newarot tilt pe-laista, tapebz la zaur to skoleni tilai weltigi tiktu agrah-tinati un winu usmaniba nowehrsta no obligatorisleem preelschmeteem.

6) Tautajumiā par soda naudas nemšanu no slo-
lenu wezaleem, kuru behrni bes eevehrojameem eemeleem
noslawejuschi daschas skolas deenas, tīla aissrahdiis us
daudsu weetejo skolu walschu besdarbibu schini finā, kuru
veenahlums esot soda naudu peedsiht. Tapehz sapulze at-
fina, ka schahdōs gadijumōs esot wajadfigs greestees pēt
administrācijas palīdzības; kurators turkslaht usdewa taut-
skolu inspektoreem eweetot sawōs finojumōs par skolu pah-
luhlošchanu ūklas finas neveen par nokavetām skolas
deenam, bet ari par peedsihtām soda naudam.

7) Gewehrojot to, ka wasaras darbi pagasta skolas foti nenolahrtoti un daschadi ta mahzibas preelschmetu, ta skundi slaita un skolas laika ilguma juna, sapulze nolehma, ka toutifolu inspeltoreem ja salrahj us wasaras skolu sihme-jochees materiali un jastahda mahzibas apgabala kuratoram preelschā 1899. gada aprīlā mehnēši. Ves tam kurators usdewa inspeltoreem greest wehribu us wasaras darbeem pagasta skolas un west par teem ruhpigu usraudisbu, oybraulajot, ja ween eespehjams, ari wasaras laikā skolas.

8) Bautajumā par laiku, kad noturet atskolu ar pagasta skolas kuresu beiguscheem, sapulze atsina par wajadsiagu raudstiees us to, lai atskola turpmāk neaislaivetu ihesto slesnu darba laiku, kapehž ta noturama rudenīs pirms 15. oktobra un pawasarōs pehz 15. aprīla.

III. Par folenu elfameneem pagasta
folas.

1) Tautskolu inspекторi finoja, la daschabās weetās, kur preelsch pagasta skolu skoleneem notura ellsamenus karaflaußbas atveeglinaschanas finā, ejot eevehrota neweena diba profijumōs, lahdus pahraudameem skoleneem leel preelschā: daschās weetās ralstu ellsameni Kreewu walodā aprobeschojos ar distatu, zitās bes tam prasa, lai laftogabalu ralstīsti atskahsta. Iis to kurators isslaaidroja, lai lagan pehdeji minetā weldā ellsaminejamo finaschanas Kreewu walodās praschanā ejot labal pahraudamas, tomehr se wiščki tagadejā laislā ne-ejot nefabda eemello pawaicī.

tams, bes tāhrotām ūlam. Lihds leeldeenam wihra wajadseja buht beigtam, tad sahlotaja dabutu 100 marku. Bet kad mi Sauters meerigi dīshwoja tāhlak un nekahdas dīshmes nerahdijs, ka tam „zehsch apalksch tāhjam,” Sautera kundje no jauna greefsās pee ūnamas sahlu wahritajas, pēpriasidama stipraku un derigatu sahlu, pee kam wine apsolījās maksat 250 marku. Sahlu wahritaja apsolījās spildit Sautera kundjes webleshanoš, bet slepeni wine noti kumui pašinoja polizijai. Tā ka pehdejsa bes peerahdijumeen nela newareja eesahkt, tad sahlu ūewai vija jaraksta wehstule, kura tā Sautera kundji ušaizināja pee winas eeraistes un ūanemt jaunās, „stiprās” sahles. Divi polizijas komisari tika nostahbiti blakus ištabā, kur tēe katru runati wahrdū wareja fadīrdet. Sautera kundje tad ari teeschan noteikta lailū eeradās pee sahlu taistītajās un iſtahstījātai us winas ar gudru ūnu preekschā lifteem jautajumeen wišoš ūhukums ūarvu nodomu, ka wine pamasaam ūišarvu dīsimtu nonahweschot. Beigās wine wehl parahšijs parahdu ūhmi, ar kuru tā apsolījās ūewai ūanekšat 250 markas, tuhlin pehz wihra nahwes. To ūhgs ūunu wine ari apnehmīas maksat par katu behrnu. Bet paralteera ūhga was nosahlojumu tika — 300 markas apsolitas. Sārrotoma ūesta ka Sautera kundje tāhla ūhgs ūunu ūanekšat 250 markas.

Mahzells fä isgudrotajis. Kahds Weithida torpedu fabrilas mahzells Londonā isgudrojis elektroīstniegabalu, kurasch saweeno besduhmu un bestrofshna schauschanu ar leelu ahtrumu. Divās selundēs lode aisskreen $\frac{1}{2}$ Anglu juhdes. Østd, ja Anglu admirilitate jaunajam isgudrotajam sihltirgotaja Numena dehlam, solijsie 75,000 mahz. sterlinu par wina isgudrojumu, bet senks solitumu atrodijs.

Satrizinoscha familijas drama norishtinajusēs
Waraunā, Ungarijā. Tureenes pastmeistars Pauls Schmo-
ers, bija bagats vihrs, kurš ar sawu seewi un trim behr-
neem dīshivoja satizigt un laimigi. Te weens no behrneem
afslima ar disteriju un nomira, lai gan tehwos to ahtiumā
iisweda us galwas pilsehtu pēc flaveneem ahrsteem. Pa-
lam afslima ari otrs dehlsinsch ar to paschu slimibū un ari
nomira pehz ihsas slimibas. Schee līktena sīteeni aptum-
schoja mahies prahiu un ta bija janodod kahdā dseedina-
chanas eestahdē. Pehz kahda laika wina lā dseedeta tīla
atlaista mahjā. Bet tur wina vihru atrada prahā ju-
uschu. Melaimigo noweda us Budapeschtu, kur wīnu
nahwe dribsi atpestīja no wina zeeschanam. Nu seewa
atkal atkrita atpalak agrakā gruhtsfirdibā un atronas tagad
par otru labgu „dīshivo mironu“, wahjprahīgo nama. No
simenes valksuse pahri tīlai triekšodsmit godus meita veitene.

Tad rasklā wehl aifrahbits, ja ne faimneels, ne wina
gimene nestrahdā parastos darbus, tā tad pa leelalai datai
faimneela gimene patehīe un mas rascho. Mumis schlekt
schis išteikums pahrspilets un nepareiss. Wispirms taga-
dejā wispabrigā fazenībā wajaga wingru un attihstītu
spehku preelsēc faimneezību wabischanas. Lihds ar graude-
lopibū ja=attihstās tāhdā paschā mehrā loplopibai un schahda
faimneezības sistēma prasa dāuds laila un īsglihtotu wadi-
taju; daschi leetprateji apgalwo, ja pat widejas laulfaim-
neezības flosas ar pa-augstinatu programu un semlopibas
kurstu esot nepeezeeschamas. Bes tam wehl dahrs- un bisch-
lopiba pehā eespebjas jaeewehero. Katriu dāuds mas felmigi
waditu faimneezību usluhlojot, ja nule mineto zīl nezīl
eegaumejam, ja-atsīhst, ja tilzīhtigi laudis pelna atsinību
un ne pahrmetumus.

Par pusgraudneezibū runajot, ja-atsfhst, la newis darba nerachiba no strahdneeku puses, bet gan darba spehku dahrdsiba peespeesch faimneekus spert scho nefaimneeziflo foli. Masgruntneels tā rihkodamees gan eeguhst lehtu darba spehku, bet mahja dabun sweshu faimneeku, lam tihri dabifsi neruhy mahjas usplaufschana, las tilai us to raugas, lai no nomata semes stuhra wairak isspeestu. Gesahlsas pamasam semes noplizinaschana, las nereti nobedsas ar pilnigu faimneezibas bankrotu. Mahjā, kure jau wairak pusgraudneeku faimneelojschi, gruhti, waj pat nemas naw pehzezis dabujams un gruntneels tad atkal pais speests mabjā faimneelot. Is peedshwojumeem finam, la masgruntneeli, ar reteem isnehmumeem, tikai nepahrwaramas truhzibas speesti, keräs pee schahda lihdsella. Waj war leeloku kēsu eedomatees, ja nelaimejas pusgraudneeku waj nomineelu notwert? Bijuschais inventars tad beeschi ween jau patehrets un jaunu eegahdatees truhst pa laikam lihdsella. Kursemē wairak attihstis apgabalobs pusgraudeeziba jau pahrdshwojuje savus seedu laikus, winas weetā stahjās nomineebi; jo pusgraudneeli jau pahrliezinati, la masgruntneekem naw nebuht til salda flinku dshwe, la daschi apgalwo un la pusgraudneeli paschi to eesahltumā domajuschi. Neatkariba ir jaula un patihlama, bet gruhti tizams, la rastos tahde, los uñemios tahdas publes, ja tas nebuhtu zerejis, la pusgraudneels eedshwotees. „Ja ari nelahdas naudas nesaguhs, tad tal masalais eeadsinas lopus“, ta ir scho kaufschu parasta dewise. Pahrliezinajuschees, la us pusgraudeem newar faimneelot, tee nem semit tilai par peemehrigu nomu.

Nelihs ne neatkariba, ne zitas tahdas jauskas leetas, lai stahdos pusgraudneekos, ja fainmeeka goda lahrotajs nav tilai gluschi nepeedsibhwojis vafahzejs, tas nespeli apswehri usnehmuma ihstas felas. Neis par fainmeelu, taut ari tilai pusgraudneelu bijuscam, nepatihkami stahtees atkal gahjeju barā, tur to droshci ween fagaiditu zitu beedru kolidgas peeshmes. Un lapebz tahdas nepatihkamas leetas llausitees, lamehr leelakas rubpneezibas pilsehtas, tur uj labu pelnu isredse, stahw latram strahdigam un zibtigam zilivelam wata. Scheit, ja pawedas, wari eedshwotees un tapt par turigu wihru. Un schi isredse, schi zeriba un pahhwiba us nahlotni ir weens no wisspehzigasajeem dsieneeem, tas laudim leel sapluhst pilsehtā. Us semem schis isredses truhsti, te, ja dauds, tad tilki par pusgraudneelu, waj nomneelu; jo strahdneelam now zeribu eelraht tuhstoschus, ar kureem wehlak eepirkt lahdas mahjas, ja ne-nahs nejauschs atgadijeens talsā. Un kam ween jau is-deweess zil nezil grafi eelraht, tee spreesch tihri pareissi, ta dauds eenefigali, ja rauga ihpaschumu eeguht lahdā rubpneezibas pilsehtā, it labi nojausdami, la masalam laut-fainmeezibam jaistura tagad zihna, tur drihsal posis, nesa ziti panahlumi fagaidami. Bes tam Kursemē aiz-zeloschana us attahlasam gubernam noteek reti un waj tilai neattihstitalos apgalbos, turperti wirfischanas us Rigu ir leelisla. Lai nemam peemehram maso pee Talsu aprinta peederigo Semites pagastu ar apmehram 800 galwas naudas malsatajeem. Augstakā vaaasta nodewu

ius uudus muhunieem. Augstārā pagājā novēvu
schīkrā jāmalsā latram 5 rubli fch. g. Pagahjusčā gadā
israhdijsas, ka par pastu eenahluschi pagasta nodewām
1500 rublu. Japahrleezinājas, ka no til masa pagasta
isgahjuschi daschi simti darba spēhīzigu wiħreef, no lu-
reem leelalā daka atrodas Rīga, kur dascheem isdwees tapt
par turigeem wiħreem. Sostopam tagad fcho aishgħejju
starpa pahris leelalū nomu iħpaschneekus un lahdus trihs,
waj tħetetrus weesnijnejt, lamehr ziti no aishgħejjem,
sam isdewas lā amatneesem dabut pastahwigu weet
fabrikas, newar par pētnas truhkumu fuħdsetees. Bes mi-
neneem ir wehl leelu leelais flatis, sam now laimejee
dabut pastahwigu fahrtigu darbu, kas tapiezzi atronos tif-
nabad sigħo apstahllos, ka winus newwens laulu strahdneels
neaplaudi. Bet fħee truhxigħe, no laukeem eegħajjuschee
ridseneek f-leħpi farwus materialos apstahlkus ar apbixha-
jamu weħħibbu, ta lā ziti, sam now bijuże isdexiba wiċċu
djhur tuwali palubloksees, nedabinis nelad par to pareiħus
eespaidus. Bes tam jau lat's, kas laukeem għażiex muguru,
u stiżiżas fawwem spħeħleem un patura iikai żenfigo pil-
sħeftneeku, sam laime u sħma iddiżżeże, lā idealu aż-ż-ż. Schabou
wi spahrtigu fuħħibbu, kas fastopama għandrihs wiċċa isgħixtotà
paşaule, nespħiż wairi's patriarkalee sapni apturet, to ne-
waran no eedomata fainnekk un falpu naċda atteżżeż.
Pilseħħas strahdneeli pahrpahreji wairojas, lameħi lau-
strahdneku truhħi. Schahdeem apstahlleem waldot, newar
schimbrisħam buxt tuna no lahdas asas fatilsmes starp
fainneeku un għajjejsem, jo pehdejje pee pirmajam rupjibam
un fainnekk eepu htiġas atqiegħi salaw darba dwejhem
muguru, attuħħadni to komiċċi neapla u l-kom iż-ż-ż

muguru, atthabdami to sawam neapfauschamajam littenim.
Scimneeleem usleepita fundisba issfaidrojas zaur to,
la git daschs labb atthist un notura darba rikotajam ne-
peezeeschamo usstabschanos un taktlu weenlahrsci par
fundisfu istureschanos un epeuhitbu. Sinams, weilla rihs-
lotaja dahwanas fastopam pee dascheem zilweleem, sam ee-
spehjams bes peedaufigas usstabschandas ar peeklahjibu wir-
sit wadamo darbu teizami us preelschu. Bet las tad teem
darams, sam tahdu ihpaschibu naw leela mehrā un tam
naw bijuse isdewiba tas paschas attihslit un fadsihwē no-
teilt? Doti nostymigas ir Brandefsa domas, la zilweli
eedalotees tahddas, las mahl pawehlet, lamehr otrā schkira
mahlot pallauft. Lai tikai eedomajamees, sahda nesflana
radisees, ja scimneezinsch ir zilwels, las mahl pallauft,
lamehr strahdneess apfalmots ar pawehletoia ihpaschibem

vehl laukfaimneelu un gabheju ne wifai angstā isglichtiba
richt stipri swarā; jo masal attihstitam isleelas dauds lee-
as wehl atsautas, turas wairak isglichtots aifinis par ne-
eellsahigām un pedausigām. Buhtu gan nepeedodama
veenpusiba, ja aypgalwotum, sa naw fastopami launprah-
igi, eepuhltigi faimneeli un nepaklausigi salpi, bet ari
tarps scheem atteezība neparahdisees tif asðs weidōs, là
aftā satiksmē tehlota. Sabeedribas eesfateem par satru
personu ir leelisla wara, wisch là sabeiibas lozeklis
peests tās eewehrot, lai nesaundetu galigi latra zeenibu.
Lahdas kaunas parahdibas, là: sagliba, atreebiba un ne-
siltziba nahl preelfschā, ja darischanas taisni ar kaundari.
Seedfibwojumi rahda, la latres, lam sagchana miyta, ap-
og tifpat kreetnu, là nelreetnu faimneelu, ja tifai isde-
viba us tam rafees.

Masalas fainmeezibas, tur fainneelam pascham griba
in wakas ispildit ari preelschstrahdataja weetu, rihlotaja
eweissliba gan masak fajuhtama; strahdneeks apmeerinojas
ar preelschishmi; bet ja peenemam, la wina darbs buhs
ar weselu treschdalu raschigals nesla tur, tur fainmeeeks pa
reelschu nebiso, tad drofchi ween schahds strahdneeku dih-
atajs wehlak ari ne ar walgeem gahjejus neekers. Ed
ad heigas israhdas, la us til neezigas parahdibas pamata
pwainoti wisi leelalu mahju ihpaschneest un gahjeji bes
ahda isnehmuma par satrituscheem laudim un satra lee-
ala fainmeeziba, lam labala isredse us nahlotni, atsichta
ar ruyjalo netikumu perelli. Es esmu pahrleesinats, la
atres alsholitis banda labprahit alshoholu aij ta eemeisla,
a tas ir mihtsch un patihlams baudas preelschmets; bet
alsta argalwots, la strahdneekli raugot breesmigo nospee-
ribu brandwihna noslizinat. Kapehz tad schuhpo bagateneeli?
Leem laikam buhs feewas mahtes wifas nelaimes zehlonis.
Molsta parahdas patriarsalois un nenatriarfalois son-

Yattha parahdas patriarkalais un nepatriarkalais ton-
casts ar pasibstamo brahlibu un nenowehrschamo enaidibu.
Takstneels mums atlshaj schauschalainu ainu, aizinadams
pdahwinatos Latweeschu takstneekus — beletristus talla
ho breesmigo launumu aplarot.

Wehl peemehram ari peewesis, ka kopehdinaschanu ne-
dodotees folas ewest ais faimneeku un falpu naida.
Kopehdinaschanu pasahka daschus gadus atpakaif weenä un
tra folä ismehginat; bet israhdotees, ta behrni neteel pee-
zeloschi labi ebdinati, ta tifa atkal atmesta. Naw schi
alsta noluhls isslaaidrot, lamedht nepasneedsa behrneem
eesgan spebzigu ehdeenu.

Masajām faimneezibām, ta maseem atomeem esot leela peewillschanas spehja nela leelām faimneezibām. Lee-alee tautfaimneezifsu finatau wihi pareds masalam faimneezibām suhru un behdigu nahlotni, jo schim buhschot ruhti fozenstees ar leelajām faimneezibām, lam wairak epehja strahdat ar jaunlaiku teknikas ifgudroteem darba iheem, las padara darbu dauds raschigaku un lehtaku.

Semlopis R. Birjneek.

Krogu jautajums. Peterburgā noturetā konfērenzē, kā galvas pilsētas laikraksti veisti, Baltijas krogu jautajums veiļi newarejis tikt galīgi iisschirkts, jo waitakapehā, ka Vidzemes un Kurzemes gubernatori lgi bijuschi iissawetī pēc apspreešanām pedalītees. Apspreeduma pārahkumi lopā ar daschām zitām atsausīmem tilki nodere-
shot par materialu preekšā galīgas jautajuma iisschirksha-
nas no valdības pusēs. Kas ateezas uz jautajumu par
muishneelu teesībam uz atlīdzību par dsehreenu pahrdo-
chanas teesības atnemšanu, tad muishneezību eesneegtee
veerahdisumi atsīti par nepeeteeloscheem, lapehā latrā finā-
sot sagaidams, kā atlīdzības profība tilshot atrāvīta.

Nitaures muischā ihpaschnelam atlauis noturet
Nitaures muischā ilnedekas peektdeenās tirgu.
Madleenas laulu apteekā, Rigaš aprinkli, prowi-
joram H. Schimlewitscham atlauts eerihlot mabsfligu mi-
neralubdenu un limonadu isaga taweschangos etcaiss.

Behrsones pagastā, Bēhnu aprinkī, laikā no 8.—15.
najam sāk. g. ar mutes sehrgu (ашуръ) faslimusibz 4 leel-
opi, no kureem 1 nosprahdīs. (W. G. A.)

Laudonas muisčā, Bēhnu aprinkī, semneekam Pe-
teram Belminam atlautis atveehrt fotografīstū eestahdi un
isdarit fotografīstus usnehmumus ari zītās weetās minetā
aprinkī. (W. G. A.)

Salazes muischā, Walmeeras aprinkī esoscho Matmanā mantneelēem peederigo wilnas fahrstuvi un wehry-

Wassäf. Is eine Hs. 19. 20 im 22. Jahrh. ne.

Waikä, ta sīno, tīts 19., 20. un 21. augustā no-
tureta nahoschā, XI. ahrstu sapulze.
Tihnušču (Lindenberg) muisčas ihpaschneeks, Io-
sefs barons Wolfs, ta „Dūna-Btg.“ babujuse ūnat, eſot
us ūtava rehkinga apdrošinajis ūtus ūtawus muisčas me-
scha pahrvaldes eerednus us nahwes, dīshwes un nelaimes
gadijumeem. Apdrošināšanas ūtuma us nahwes, ta ari
dīshwes gadijumeem eſot 1000 rbt. leela; dīshwes gadijumā
apdrošinatam ūtou pehz 25 gadeem iſmalsās 500 rbt.
Šo atstahstidama „Dūna-Btg.“ iſfala wehlejumos, laut
ſchim paraugam ūkotu daudzi weetejee ūlelgrentneefi.

No Allojas. Peektdeen, 21. maiā, pulksten 10 preelschpušdeenā aisdegas Wihku Wez-Dreimanu gruntneela kuhtis. No kuhts wehſch uguni pahneņa uš zitam tuwejam saimnečibas ehla, tā ka uguni par laupijumu krita pavismā 6 ehla, tanī slaitā ari dſibwojamā ehla. Leela larstuma un leesmu deht ūti mas ko wareja glahbt, jo ehlas atradās sem wehja. Ari no larstuma augtu ūti,

oglaji un puķes tīla pagalam išnīhīzīnati. Saudejums laulatām pabrim firmajās wezuma deenās ioti sahpiģi sajutāms. Par nelaimēs zehloni naw pilnā slaidribā. Runā, ka uguns zehlees no ta, ka laħds seħns meħginais fuhtis parweħni ustaift saldu „duħminu“. — Atteezolees us manu sinjumu „Mahi. Beesa“ 20. numurā, japeesħim, ka abi flifkusħee braħki peħej $1\frac{1}{2}$ nedelas tīla useeti un 21. majā pagħlabati. F. K.

sadega: labibas wehtijamà maschina, linu maschina, 10 jaunàs metodes bischu stroyu un tschetrilemeschu sehjas arllis; dñshwojamà mahjå: flapis ar daschàm drehbem, gulta, us behnireem laba data dehlu un daschi zitti fain- neežibas ribli. Uguns zehlás istabâ, pebz tam tika no wehja ajsnesta us riju un fuhti. Mahjas apdrofchinatas „Laudonas sawstarpigā uguns apdrofchinashanas beedribâ“, bet nessatotees ari us to, fainneekam ap 1000 rbf. slahdes.

L. A.
Mrs. Susan

Dugas mahzibas apgabala turutvus, lieven-padomneets N. A. Lawrowstis schinis deenâs, lä „Brib. List.“ dsirdejîs, doschotees Wisaugslaki atkautâ $2\frac{1}{2}$ mehs-neschus ilgâ atwalingajumâ. Mahzibas apgabala pahrval-dischana pa scho laiku uszijeta apgabala inspeltoram, ihsteanam walispadomneelam B. J. Popowam.

Maskawas-Wentopils-Nibinskas d'sel'ssza
buhwe, là "Rischl. Westa," sino, weizigi turpinotees. Tu-

...vubive, tu „Klajsi. Weini. Jau, veigti latipinoties. Tu-
luma stazija buhs pusotras werties no pilsehtas. Ap Tu-
lumu schimbrihscham leek jau fleeedes. Pee Kriburgas
stazijas Maaskawas-Wentspils dselszetsch faweeneyoses ar
Rigas-Orlas dselszetsu un libds Tuluma jaunajam dsels-
zetaam brauzeeni eefshot pa Rigas-Orlas dselszetska liniju.
Pa wifū jauno liniju no Maaskawas libds Kriburgai sta-
zijas un zitas ehlas pa leelakai dalai jau uszeltas. Gan-
drihs wifū darbi isdvi li vodratschleem. Beenlahrschee strahd-
neeki ir pa leelakai dalai is Leischeme un deenwidus-walaru
gubernam.

No **Schlpils braudſes**. Treschdeen, 5. maijā, valarā ſchejeenes Geriu mahju rentneeks Solbergs brauzīs ar laiwinu pār Daugawu dehlam preti, kusch strahdajis Stukmanu ūllu fabrikā. No lejas, laba webja dīlta, tuvojusies kahda G. peederiga leellsaiwa un uſſkrehjuſe taisni Solberga laiwinai wirsū, Solbergu noſſdama. Glabbeji peesteigusches atraduschi wehl nenogrīmufchā laiwinā Solbergu beigtu. Atwestais aheſts wareja tikai wairs patēlt, la nelaimigais pogalam. — Weetejā baſniza teek pamatigī vahrlabota. Deewiwahrdus tilmehr notur ſkolā.

No Leepajas. Barona Rönnes liikis, fa to jaunibsumā sinojām, atrasts 19. maijā ap pullsteni 7 valarā. Liikti usgabjuſchi strahdneeli, kurus schandarmerijas ofizeers. Votoma bija iſſubtijis uſ melleſchanu. Weeta, tur barona Rönnes liikis atraſts, atrodas Leepajas zeetolſchna rajonā un ir wiſzaur purvaina un ar sahli apauguse. Daichas weetās uhdens kneedſas zilwekam liidbs fruhtim. Liikti atrada pa puſei uhdeni guloschu. Nauda un pullstenis bija ūlaht. 20. maijā ifſdaritā uſſchekrſchana neisrahdijsa nelahdas warmahzigas nahwes ūbmes un apgahjsa pilſehtā ifſpaufiſas baumas, fa barons Röne eſot negalimats. Jadomā, fa nelaiſis 30. aprili wehlu wakarā pa lehgera laulumu pa ſtagjajotees ir aismaldijees un eelluvīs purvā, no kura wairs nam warejis laulā ūstīt. — Barons Teofils Röne telegrafejis „Dūna-Bīgai”, fa barons Heinrichs Röne ne eſot ne noſiſts, ne ari aplauptis, bet, fa jadomā, ar treeſu nomiris.

No Ventspils. Labdariba ir laba leeta un pa-
lihdsset truhkuma zeelejeem muhsu peenahkums; bet ne satru
reissi palihdsiba tuwakam nah̄ par labu. Beidsamā
lailā waram beeschi redset laaidot pa eelam lahdū meite-
niti no 10–12 gadeem, lura greechās vee garangahje-
jeem ar luhgumu atmetst tai daschās kapeislas preelsch fli-
mās mahies, to sahles nopsis. Schi meitenite apstaigā
pat eebrauzamas weetas resp. schenkus un pa laikam pro-
buht soti usbahfiga. Satildams wairak reises scho meiteni
un nowehrodams winas istureshchanos, man radas schaubas
par fcha behrna mihlestibū un tadehs raudsiju par wianu
ewahlt tuvalas sinas. Israhdijas ari, ta ta bes wezaku
sinas ubago jo tehws spehjigs un ustura sawu familiju,
bet meitene sanabagoto naudu isleeto preelsch
saldumeem. Kas no meitenites wehlaki tā war išnahst?
Wezaku peenahkums buhtu gan wairak valat luhslotes
saweeem behrneem, issinat, to tee dara us eelas, ar to no-
darbojas, jo behrns bes usluhloschanas schigli war nollihsi
no pareisa zela.

Nesen atrada nahvi Wentes wiños lahdz jaunzilwels. Tas bija preekrainis laiwini ar legeleem unbrauzza pa upi. Nemanot winsch bija preebrauzis tuvaki lahdam dublu smelamam prahmam, kusch strahdza pree Wentes upes padsikinafchanas, un stumjot laiwu no ta opgahsas un lihds ar to jaunellis eekrita uhdensi. Augischa nahlot tas laislam buhs pagahjis sem prahma, jo zitadi preesteiguschees laudis to buhtu tuhda iswiluscht. Radvez lahdam 15—20 minutem to iswilka, tas bija jau bedishwibas un nesahdi mehginajumi to atdfishwinat — nevalihdsia.

No Pernawas. Ar „Poku“ strabdneeku eewe-
schau, lä „Postim.“ raksta, darba deweji fadefsinajuschi
ahtrat pirlsius nela to wareja domat. Jau tuhlin peh-
mineto strabdneeku eeraschanas eesahlaas bersefchandas un
ruhgschana, bes la waretu droshchi noteikt, lam par scho ne-
eepreezinostoo parahdibu usfrauujama leelala waina. Strabd-
neeki suhdsas, la no wineem prafot waiala darba un mal-
sajot masalu algu nela saholuma bijis nollihgts. Savu
teefibu aissardisbas laba strabdneeki greefuschees pee poli-
zijas un teefas pehz valihdsibas. Nav to domat, la
schahdös aystahltoes darbi waretu labi felsmetees. Atwestee
darba spehli pulseem attal atgreeschais pa dselfsszeti uj dsum-
teni. Neflatotees uj to, fweesho cenahzeju flaitis nemafinas,
jo arween wehl peenahl jauni pulzini no Riga ar twai-
koneem flait. Genahzeji ir daschadu tautibu un daschada
wezuma taudis, pa leelatai dalai no nerachas gubernam.
Darba deweji zereja zaur scheem eewestajeem darba speh-
leem fajelt weetejeem eedfishwotajeem un wianu augstajeem
algas prafijumeem konkurenzi, bet weetejee eedfishw-
tajsi no schas konkurenzes nevaldas. Ar weenu faktoru to-
mehr darba deweji nav pratuschi rehkinat: tas ir ar ee-

No Weisensteinas. Beeteja pilsehtas dome at-
teikusēs dot preelsch jaunā Vilandes dſelsszeta bes mafas
wajadſigo semi. Ka „Post.“ dſirdejīs, tad ſchi cemeſla
deht dſelsszeta ſtaſiju zelschot 3 ierſtes no pilſehtas, kur

buhwet drikſt ween no ſimatnes us mahkſlas eeftahdi waj
ari otradi nebuhs jamehri zelſch apkahret pa Alessandra
waj Suvorowa tilteem.

Valkas skolotāju seminārā (Tornakalnā) sāk
gad kuršu beidza iehahdi audzēlni: Peters Anschjans is
Liepkalnu-Øsoleem, Augusts Braitschs is Wez-Peebalgas,
Karlis Bumbeers is Oltes (Talsu apr.), Augusts Dreimanis
is Ogres (Behsu apr.), Kristaps Dreimanis is Talsiem.
Martinsch Eiche is Ahydascheem (Rīgas apr.), Julijs Greeje
is Lāudones-Øbseenes, Jahnis Jelobsons is Tukuma,
Karlis Jansons is Sentenes (Talsu apr.), Jahnis Kaltinsch
is Kolneses, Eduards Kalninsch is Vestenes (Tukuma apr.),
Rudolfs Mahlits is Lubejas (Behsu apr.), Ernests Millers
is Laidses (Talsu apr.), Augusts Putraims is Jaunpils
(Tukuma apr.), Jahnis Ramats is Weismaneem (Behsu
apr.), Adolfs Romans is Bramberges (Dobeles apr.),
Aleksandris Rumba is Leel-Wirzawas, Martinisch Salais-
kalns is Araischeem, Teodors Swaigins is Wez-Peebalgas,
Adolfs Straupmanis is Ziroles (Tukuma apr.), Richards
Schlözers is Daugawaes-gribwas, Eischens Wismans is
Salas (Rīgas apr.). Kuršu beigusčhee wiſi Latweeſchi-
luterani.

Pilsehtas meitu skola eksameni, kuri dod mahjas skolotaju teežbas, nupat pabeigtī. Wissas skolnezes, kuras tila eksamenetas, ir eksamenu nolitufčas: Marija Karpas, Irma Perl, Elsa Hardel, M. Kraftin, Anna Jeschkevitsch, Marg. Kunze, Marija Lementi, Emeline Döbler, Ulide Schulz, Irma Matison, Johanna Brempler, Johanna Zahnle, Irma Nowitzki, Gertruda Blefe un Elizabete Kaling.

Jaanawu sabaedribas meitene amatneezibas
skolai (Antonijas eelā) paalaban bija skolneetschu darbu
iisstahde, kura bija totti interesanta un bagatiga. Ar nisu
preetskhsfolu minetai amatneezibas skolai ir lahdas 400
skolneezes.

Užbrukums. Sestdeenas, 29. maja naktī, la "R. Westn." fino, pašchā pilsehtas centrā, Mahleru eelā užbrukts labdam politehniskam studentam B. Laupitajam ijdveebs ieraut vienam no mehīta lesčas kabatas grahitinu. No rihta laundaris saguhstīts.

Sahdsiba us **Fuga.** Pagahjuscho nedelu, ta „Rischf. West.“ fina us buru fuga „Nikolajs“ kirsch atronas pē elewatora, nosagtas buraš, brasiles un ziti preelschmeti par kahdeem 100 rubleem wehrtibā. Aisdomas triht us kahdu otra fuga ihpaſchneeku, kirsch sanehmis no „Nikolaja“ kapteina 11 rublus un soljees sagtas leetas atgahdat atpakał, bet naw to wehl darijis ne ari atdewis toš 11 rublus.

No ahrfement.

Wahzja. Wahzu tautas weetneku namā 8. junijā (27. majā) apspreda preeskchlilumu, lai darba dewejeem tilstu usdots gahdat par droščibas eetaisem pret weselībai faitigemei darba eejpaideem.

Pehdejās deenās iszehlusēs masleet saburschandas starp Kreewiju un — Bremenēs pilsehtu. Bremenēs pilsehta, ka finams, „brihwipilsehta”, peeder pēc Wahzu walstju sa-beedribas un tajā usturejās Kreewu generallonfuls, kas tagad aissaults. Gemeslis tas, ka kahds Kreewu gērids-neeks, kas us kahda Bremenēs luga brauzis is Seemet-Amerīlas us Eiropu, tizis no Bremenēs polizijas apzeetinats „deht sahdsibas”, bet pehz attkal palaists. Kreewu lonfule esot deht nedibinatas apzeetinachanas prāfijis gandarijumu, bet Bremenēs waldbja lepni atteikuse, ka tas polizija pareisi isturejusēs. Ar to tad diplomatiskais solars ar Bremeni pahrrauts. Deemschebl leeta now pilnigi isslaaidrota, bet kas daudzmas ween pastiht Wahzu polizijas paradumus un rihboschanos, sevīschki oštu pilsehtas, tas newares schau-bitees, ka Kreewijas pagehrejums pehz gandarijuma, taisnis. Wahzijā parasta leeta, ka zivilpersona strihbū pat ar ween-lahrshu „schuzmani” (gorodowoju) nekad nedabun pēc teefas taisnibas, bet ka weenam schuzmanim Wahzu teefas wairak tiz, nela 10 zivilsteem, kas leežina pret „schuzmani”. Noteek pat, ka ja wairak zivilisti apswehre, ka „schuzmanis” išdarījis nelahrtibu, ka tad neteek wiš noteeksats schuzmanis, bet gan zivilisti bahrgi sōditi par „wiltus svehrestu”.

Beribas, ka zentris waretu peenemt daudzinato waldibas preeschlikumu par ruhyneebas darba lohrtibas ap-fardisbu, leelas suduscas. Warbuht pat, ka preeschlikums nemas neteek nodots komisjai, bet tuhlin atraidits. Ateezibā us Reinas-Elbes lanaka projekstu liberalā prese (brihwyrachtgās avises) loti usvaras drosha: finantschu ministris Mitsels darischot wisu, lai to isdabutu zauri, jo tas sinot, ka zitadi tam jogahschotes. Ari tee 40 land-rati balsoschot preesch waldibas projekta, zitadi tee tilschot wiſi atlaisti no amata. Waretu jau buht, ka ar tamlihdīgiem spaideem waldiba isdabon zauri preeschlikumu. Pruhfschu Landtags „pirmā laisschanā“ peenehma waldibas proponeto draudschu un pilsehtu wehleschanas lahrtibas pahrlabojumus, zaur kureem naudeneelu wara pee wehleschanam teek masleet aprobeschota.

Sina par triju Spanijas Klusā okeānā atrodoschoss salu grupu (Karolini, Marianu un Palawu) pahodoschonu Wahzijsat (flat. „Mahjas Weesa“ 21. numura telegramās) tiktahlu papildinama, ka nolihgtā pīršchanas suma ištaisā 25 miljonus pesetu (pehz tagadejā kurso ap 8 milj. rubļu). Tautsabebrisko un pat brihwprāhtigo avisēs aizrahdā, ka ta esot drusku dāhrga zena, tā ka salam tikai kahdi 40,000 eedīshwotaji, tad latris tahds mēlnahda Wahzeem ismalsatu 200 rubļus. Bet bes tam protams wajadfigs eerīblos daschās ostas, usbuhwet kahdas waldbas ehlas, saldatu lasarmes. Un til gluschi meerigi lautini tee jale-neeli ari vis ne-esot, Spāneeschēm wehl preelsch mai gadeem bijis ja-apspēesch bīhstams dumpis. Salas gan esot auglisgas, bet eedīshwotaji toteisu tahdi slinki, ka tee dījhwojot gandrihs lā ubagi. Kamehr Wahzu laikraksti tā pehz pirma eegutwuma preela atrod, ka Marianu, Karolini, Palawu salas novirktas par dāhrgu, tīmsehr Spāneeschī grībeja wehl iſkaulet daschus miljonus llaht. Un pēc tam tātšu tee patura deesgan leelas teesibas, ūjisichti teesibu eerīblos ogļu stozijas, tad salas tīrgotees uſ tahda pošcha muitas pamato, uſ kahda tur buhtu jatirgojās salu jauna-jeem ihpātchneeseem — Wahzeem. Ari Spāneeschū latoti

basniza patura wifas libdsschinejās teetibas un ihpaschumus. Wahzeem galu galā tilai isdewumi par cerehdnu un fara spehla ustureschanu. Spaneeschu tautas weetneeli beidzot alkahwuschi minetas salas pahrdot un jadomā, ta ari Wahzu tautas weetneelu nams atwehles wajadfigo naudu. — Te nu iek ispaustas jaunas webstis, ta Spaneeschi pahrdoschot Wahzeem wehl labdu zitu salu, Hernando Po pee Gwinejas peelcastes, eepretim Wahzu Kamerunas kolonijai Aſiilā. Šci sala 1988 □-kilometrus (1 kilometrs = apm. $\frac{9}{10}$ werstei) leela ar 26,000 eedsfihwota-jeem. Ta loti salnaina (augstakais salns 2860 metrus (apm. 9400 pehdas augsts), tomehrē pee tam loti augliga or wullanisu semi, ta fa sevishki lalao lols us tās teizami isbdoras un pastlahw ari jau plaschi lalao stahdijumi. Pehdejā sala bes schaubam dauds wehrtigala nēa min. Alusās juheas salas un jadomā, ta par to Spaneeschi prafis prahwu zenu, sevishki ta fa ari tās sirdsneezibas apgroſſiumi dauds prahwali.

Samoas salu konferenze sebdes uj Anglu
lara luga "Badger". Efot zeriba, la tilschet drihsumā
panahltä pilniga weenoschanae. Komisari wißpirmis pageb-
rejuschi, loi naidige wirsatschi, Malietoa un Tamasee
atdod eerotschus, fo pehdejee ari darijuschi. Ari Mataafa
albewis eerotschus, bet pagebrejis, loi tatschu schim par to
samalsfajot, schis tatschu wehl nesen isdewis prahwos sumas
pehkolot eerotschus. Atmaka tad arf notilschot. Malietoa
krone schana par larali atsichta par nebijuschi. Mataafa
isslaadrojis, la ihstenibā gan schim peenahkotees larala gods,
bet ja komisari nospreeschot pavilam wairt negelt larali,
tad schis efot meerā ari ta.

Wahzu tenars Witums II. nejen eegnito stabines
muischu Austruma-Bruñjā opmellejot pefibmejis, ta tur
strahdneelu (laulu lalpu) dñishwolli esot pahrleelu filtti —
stolli un pat zuhlkuhts esot labakā lahtibā. Ta tas us
preelšu ne-eetot — wajagot gahdat, ta ir strahdveeli
dabonot godigus dñishwolksus. Wispahrim schis atrodot, ta
Austruma-Bruñjā esot loti nepeeteeloschi laukstrahdneelu
dñishwolli. Schahdi leisara isleilumi protams taulsabeedris-
keem un brihmprahitgeom loti pa prahtam — tee issala
webleshanos, lat arti strahdneelu dñishwolli sind waldbiba
noblyt. Nei ar labdu lobleshanos iliumi wrojetu — lad

Franzija. Par gabalu Frantschku eelschejo poliitiku apstatot gandribis isseelas, ka revisionisti panahluschi pilnigu uswari. Neveilla aristokrati iluba ustruschanawalstis presidentam Otetä (stat. „M. B.“ 21. num. telegramās) salaitinajuse republikanu wairumu tautas weetneelu namā un senatā, kuri ar leelislu balsu wairumu nosohiusschi nekrestnos uskringiņus un iissaušu preidē

nefodijuschi nekrettnos usbruejus un issaziuschi presiden-
tam Lubetam sawu simpatiju. Täpat Parises vilsehtas
dome weenbalfigi wehlejuse presidentam latimes. Un mi-
nistru preelschneeks Dipijs ari jutees peespeests atgeit no
amata wirsprokuroru Lombardu, las zaur sawu gkehwo if-
turefchanos Derulèda. Abéra prahwâ-wainigs, fa svehrin-
atee abus mutes waronus attaisnojuschi, laut gan tee
skali apgalwojuschi, fa schee tomehr alkal tuhlin iseschot
us pastahwoschas walsis lahtibas gabshchanu. Aci scho
swehrinato preelschfchdetajs Tardiss stahdit preelschâ lasa-
gijas teefai par sawu amata peenahlumu thschu pahr-
kahpschanu. Generalis Pelsé ismellefchanâ, generalis
Rosté aifzelis us Orleans, Pati di Klams apzeetinats,
automobil-brauzeju llubs slehgts. Tuvali opfstatot tomehr
isnahf, fa Dipijs dara wisu, Iai glahbtu nazionalistus
stantibneelus). Apzeetinate aristokrati, las lamajuschi un

isswiwilpuscti presidentu gandribi wisi palaisti, automobilbrauzeju slubs panisam now galvenais wainigojs pee us-brukuma Otelā, bet gan "Cercle de la Rue Royale" un "Union artistique" slubi un schos polizija faudē. Tautajums nu, ko daris turpmal senats un tautas weetneelu nams. Nemeers pret Dipiju gan paeaug, bet tam ari tautas weetneelos wehl dauds peelriteju. Tautas weetneelu namā notiluscas wairak trolschainas seħdes, bet Dipijs polizis ministris, iapeħi, ta tas ismanigi pati proponnejis (eeteiġi, lizis preelschā) leetas, no furām wareja finat, ta tautas weetneelu wairums to pagħej-ek. Leela partiju "rewija" notisa swieħtdeen, 11. junijā (30. majā) u Longħanha laukuma pee firgu streeħħanam, furas walists presidents attal bija opfolijees opmellet. Wisspiem aristokratu kubeneeli isturejjas totti usnaras droſchi: tee sapirkuschi tuħbllosħam ee-ejas bilesħu un bija nobomajuschi piecenem par naudu jau sen wiſadōs gadijumos isleetotos Parishes eelas wasankus, lai attal isswiwilj un nomeħda.

presidentu. Bet nu peeteisfusdhs 240 strahdneelu sa-beedribas ar wiseem sawem beedreem eerastees us Longschana laukuma un apsargat presidentu, ja tas buhtu wojadfigs. Un no tahdeem yulseem smalkajeem aristokratu lundstineem palizis bail: tee atsinuschi, ta neskatoeess us wiseem peerenemteem deenas saglu bareem tee war tilt nahwigi peekauti, dabut isbaudit smagas strahdneelu duhyes. Sawas avisess tee pehdigi dewa saweem peelritejeem jau padomu, labali wis ne-eerastees us Longschana laukuma. Polizija sinams apgalwoja, ta darischot wisu, las ween eespehjams preeskch lahtibas ustureschanas. Bet wißpahrim sinams, ta Divijs jau diivi reises zaure tilhchu nolaidibus peelaidis usbrukumus walts galwai — presidentam un tapehz us poliziju ween buhtu masa palauschanas. Sault kara spehlu palihga ari waldiba pa labgu ne-eedroschinas, las lai galwo, ta lahds godlahrigs generalis waj polskaw-neels nemehgina druslu taisit rewoluziju. Wissmas lahds sem Roschë pawehles stahwoschs pallawneels atsinees, ta schis ar nepazeetibu gaidijis Roschë komandu, dotees us Elisejas pilis, tad Deruleds un Abers mudinajis generali Roschë turp dotees un gahst presidentu.

Dreisusa prahva, pehz dascham sinam, tilschot no jauna lora teesä isteefata wehl augusta mehneßi. Leela daka pilsehtu un droudshu preesschneelu leegufes peefist lasazijas teesas spreedumu Dreisusa leetä, laut gan tautas weefneelu nams to pagehrejis. Dipija peenahkums nu buhtu, wihus nepalausfigos atzelt no amata, bet us to tas ir nedoma. Interesanti, la walsis presidents, los tatschu pats peeder pee mehreneem republiskeem, atrod tagad stipravo pabalstu pee radikaleem un tautsabeedrisleem.

punktos peenemti, formas nra turpretim Ungari maseet peekahpuschees, lai grasaam Tunam buhtu eespehjams palisti amata. Tunam bisis lists preelschā, waj nu islibgt ar tautas weetneelu namu, lai siiprinatu sawu postziju, waj ari ar Ungaru ministriju. Un Tuns isilhdsis ar Unga-reem, neslatvotess us to, la ar Ungaru preelschlismu pee-nemischau zeesch Wakara-Austrijas fainnezzislais labums. Azim redsot waras kahre, palist augsta amata, dabujuse wirsroku. Un pee wijsa wainigas zaui sawu neweitlibu, zitadi Tunam tik naibigas Wahzu tautiflas partijas, las isslaidrojuschas, la schini leeta pabalstot Tunu. Ta nu tas par sodu dabius baudit wehl ilgu lailu Tuna smago roku, loi gan tam tagad bija eespehja to dabut us weetas pee malas. Leeta nu isnahf tahda, la Tuns upurejis Austrijas labumu pret wijsu Austrijas partiju wehleschanos un tomehr paleek weetā un ewed jaunos preelschralstus us 14. paragr. pamata (patwarigi). Wihne noteek troelschnainas lauschu sapulzes, suras ihwi usbruhk wiesbirgermeisteram Luegeram, las gan proponejis wi spahreju balsu teefibu, het noteigis til ilgu ustureschanas lailu weenā weetā (5 gadus), la soltisli jaunojam preelschlismam preelsch eedfibwotaju waikuma masa nosthme.

Anglija. Sarunas slarp Anglu kapsemes gubernatoru Milneru un Buru walisis presidentu Kriegeru neseimejuschiās. To atsīhst togad arī Angtu parlamentā (tautas weetneelu namā). Londonā leetas usskator foti no peetni. Eschemberlens gribot Kriegeram laist "ultimatumu" atfauzotees us "Uitlanderu" luhguma ralstu Anglu lareenei. No otras puces nu gan ir paschi Angli atsīhst, ta buhtot wajadfigi 50,000 saldatu, lai Buru walsti uswaretu — drusku nedrofschi jau pat Angtu kapsemes eedīshwotaji, kas pa leelai dafai Buru pehnahzeli. Angtu parlamentā tapebz schimbrihscham wehl mezza partijai esot pahrswars, kura zerot, ta buhshot eespehjams iissīhgt ar Bureem diplomatisķā zēķi, kara panahkumi neatīsvehtot leelos isdewumus. Tilstauds nu jaleezina, ta Kriegers teesham isturejees nedīrdei stuhrgalvigi: tas negrībejis selta rasturu apgabaleem, kurds "Uitlandereem" pahrswars atkaut wairak lā pēzus tautas weetneekus no 31, kaut gan eedīshwotaju tur wairak nelā wišā zītā Buru walsti sora foremot.

Italija. Paweslis nodomajis nahloschā, 19. (7.) ju-
nijā noturamā konfistorijas sehde eezelt 12 jaunus kardina-
lus un labu teesu bislapu.

Senata budschetu opspreechot finantschu-ministris apgalwoja, ka budschetā isnahfot 3 miljoni liru (1 lirs apm. 38 lap.) leels atlums. Waldiba nedomajot eewest jaunus nodoltus, kaut gan esot dauds nepezeichamu waždsibu. Esot jataupot — un warot juu nomanit, ka semes iekšlietu mairiņas.

Seemel : Amerikas Sawecuotās Walstis.
Apstahlli Kubas salā gauschi behdigi. Dumpineku bandas negrib likt eerotschus pee malas un kertees pee godiga darba, bet stahtees Amerikaneem ar eerotscheem preti, ihste-nibā gan blanditees pa mescheem un usbruukt kur ween war Amerikaneem. Bet ari zitadi apstahlli Kubā breesmigi. Kā generalgubernatoris Bruhls siuo, tad K u b a f c h i m - b r i h ſ c h a m l l i h ſ i o t a p l a h r t b a d u z e e ſ d a m i l a h d i 50,000 b e h r n i, kuru wezaki waj nu Amerikani-Spaneschu karā noschauti waj ari bada nahwē nomiruſchi. Dibinajuſes kahda komiteja, kuras mehrkis valihdset masa-jeem zeetejeem. Schis komitejas logektu starpā bei Bruhla ari atrodotees admirals Sampfsons, generalis Merits un generalis Grihus.

— Filipinu salas Amerikani nelo naw wairak paspehjuschi. Gan generalis Otiss sparigi gribesit turpinat laen ari pa leetus laitu, bet lara ahxsti paßinojuschi walbibai us Washingtonu, ka ja to gribot darit, tad schee wairs negalwojor, ka no 10 zilvseem weens valisschi dñshwz. 9 beigschotes yurivja drudsi. Lihds schim jau teescham pat Spaneisch, kaut gan siltsemneeli, nekad naw eedroschianajusches us Filipinu salam west laru pa leetus laitu. Mal-Kinieja walhiba jau biha pawehlejuse us Filipinu salam nosuhittai meera komisjai pahrrault farunas un braukt mahjas, lai Otiss pagebrot no Tagakeem pilnigu padoschanos bes nosazijumeem. Bet nu ta atsinuse, ka til weegli ar Tagakeem tatschu newarets tilt galä un pawehlejuse komisjai no jauna ussahlt farunas.

Arabija. Ij Adenas fino, ta kabda Italeeschu leel-gabalu laiwi, „Voltaro“ nosuhtita us Hodeidas ostu, pa-gehet no weeteja Turku gubernatora gandarischanu par Italeeschu malā iszehluschos matroschu peelauschanu un Italijas flagas sapostischanu zaur weetejeem eedsihwota-jeem. Leelgabala laiwas komandantam pawehlets, tuhlin bombardet vilsetu, ja Turki nedod gandarijuu.

Wadonis pa Dreifusa juzekli. Dreifusa leeta pagahjuscho tschetro gadu laitā bijuse padota til daudz mainam un zaur til dauds suhdsibam un pretuhdsibam, „allahjumeem“ un „aifslahjumeem“ un apmelojumeem tīluse tā fareschgita, ta gan reti kahds wehl skaidri atzeresees leetas ihsto gaitu. Esam tagad noltuwuschi pee azmirka, kad preefscholars jellees, lat rāhditi dramas pehdejoš status, dramas, kura waldisnajuse wifas pasaules usmanibū. Nebuhs tadeht leeli, wadoni Dreifusa leetā, to kahda Anglu awise nodrugsajuse, vasneegat ari muhlu zeer. Issticam

S a s w e h r e f c h a n à s.
1894. gada 14. oktobrī lāra ministris generalis Mersjē, usdod išdarīt ismelleschanu pret artillerijas (leegabdalneelu) virsneelu Alfredu Dreifusu, uš luru krituschas aisdomas, la tas slepenuš rakstus nodewis lāhdai s̄weschai waldbai. "Bordero", t. i. išdatu rakstu, kura vārdā ir "Sāswēhereschanas".

